

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 120. Ἐξά-
μνη δραχ. 65. Τρίμνη δραχ. 35.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγυπτίου γρόσια διατιμ. 50-
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλινία 10.
Ἐξάμνητοι καὶ Τρίμνητοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθήναι, 9 Δεκεμβρίου 1939

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 2

Προσοχή : Ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου ἡ
συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως» γιὰ τὸ
ἐξωτερικὸν εἶναι δρ. 120.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΛ. ΒΑΔΙΝ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

—Φαντάσου, ἐξακολούθησε, ὅτι
μέσα στὸ πορτοφόλι ποὺ μοῦ ἔδωσες
ἦταν ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα
κι' ὅτι αὐτὲς οἱ ἑκατὸ χιλιάδες
δὲν ἦταν δικές μου, ἀλλὰ τοῦ
ἐφοπλιστῆ μου. Ὡστε ἂν δὲν
βρισκόσουν ἐσὺ σὲ τόσο κατάλ-
ληλη στιγμή νὰ μοῦ τις δώσης
πίσω, ἐπειδὴ ὅλη ἡ περιουσία
ποῦ ἔχω δὲν θὰ ἔφθανε γιὰ νὰ
συμπληρώσω οὔτε τὸ τέταρτο
ἀπὸ τὸ ποσὸν αὐτό, δὲν μοῦ ἔ-
μενε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τι-
νάξω τὰ μυαλά μου στὸν ἀέρα.

—ὦ !

—Βεβαίως. Μοῦ ἔσωσες
τὴ ζωὴ, χωρὶς νὰ τὸ ξέρης.
Δοιοὶν μὴν ντρέπεσαι, πές μου
τί θέλεις, καὶ σοῦ δίνω τὸ λό-
γο μου ὅτι θὰ τῷχης.

—Μὰ, κύριε πλοίαρχε, δὲν
ἔκαμα τίποτε· ἔκαμα ὅ,τι ἔ-
πρεπε, νὰ κάνω καὶ δὲν ἀξίζει
τὸν κόπο νά. . .

—Ἐλα δὲ τώρα, παιδί
πρᾶγμα θέλεις νὰ μὲ μάθης
ἐμένα τί θὰ πῇ εὐγνωμοσύνη.
Θὰ μοῦ κάνης τὴ χάρη νὰ μοῦ
πῆς τώρα ἀμέσως σὲ τί μπορῶ
νὰ σὲ βοηθήσω.

—Ἀλλά. . .

—Δὲν ἔχει ἀλλὰ καὶ ἑκατά.

Ἐλα, λέγε γρήγορα τί θέλεις.

—Τίποτε δὲν θέλω. Ἄ, ἀλήθεια,
ἔκανα μιὰ αἴτηση στὸ Νομάρχη νὰ
μοῦ δώσῃ ἓνα εἰσιτήριο δωρεάν γιὰ
νὰ πάω στὴν Ἀλγερία μαζί μὲ τοὺς
ἀδελφούς μου καὶ ἀφοῦ θέλετε νὰ μὲ
ὑποστηρίξετε, θὰ σᾶς παρακαλέσω

νὰ βάλετε καὶ σεῖς τὴν ὑπογραφή
σας στὴν αἴτησή μου γιὰ ἐγγυητής.

—Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ κάθεσαι καὶ
μοῦ λές, παιδί μου; Καὶ τί θὰ κάνετε
τρία παιδιά στὴν Ἀλγερία;

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἡ κουβέντα τοῦ
Γιάννη μὲ τὸν πλοίαρχο κόπηκε,
γιατὶ τρεῖς-τέσσερις ἄνθρωποι ἔτυχε
νὰ περνοῦν ἀπὸ κεῖ καὶ εὐθὺς μόλις
τὸν γνώρισαν ἀρχισαν νὰ φωνάζουν:

—Σὺ ἐδῶ, Μάριε; Καὶ πῶς εἶ-

χου Γαστάλδη, ποὺ εἶχαν καιρὸ νὰ
τὸν ἴδουν καὶ μόλις τὸν ἀντίκρυσαν
ἀρχισαν νὰ τὸν φωνάζουν.

—Περίμενέ με λίγο, εἶπε ὁ
πλοίαρχος στὸ Γιάννη. Μιά στιγμή,
νὰ καλημερίσω τοὺς φίλους μου κι'
ἔφτασα.

Ἦταν φανερό ὅτι ὁ Μάριος Γκα-
στάλδης ἦταν πολὺ γνωστὸς στὴν
πόλη γιατί μόλις μπῆκε στὸ καφενεῖο
ἀπ' ὅλες τὶς γωνιὲς ἀκούστηκαν χαρ-
μόσυνες φωνές τῶν φίλων του,
«καλῶς ὤρισες»! ποὺ τὸν ρω-
τοῦσαν γιὰ τὸ ταξίδι του. Ὅλοι
φιλοτιμήθηκαν νὰ τὸν τρατά-
ρουν, καὶ ἂν ὁ λαμπρὸς πλοίαρ-
χος δεχόταν ὅλα τὰ κεράσμα-
τα, δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ ἴδῃ τὰ
τραπέζια νὰ χορεύουν.

Οἱ φίλοι του δὲν θὰ τὸν ἄ-
φιναν νὰ φύγῃ ἂν δὲν τοὺς ἔ-
δινε τὴν ὑπόσχεση πῶς θὰ ξα-
ναρχόταν νὰ τοὺς βρῇ τὴν
ᾠρα τοῦ φαγητοῦ.

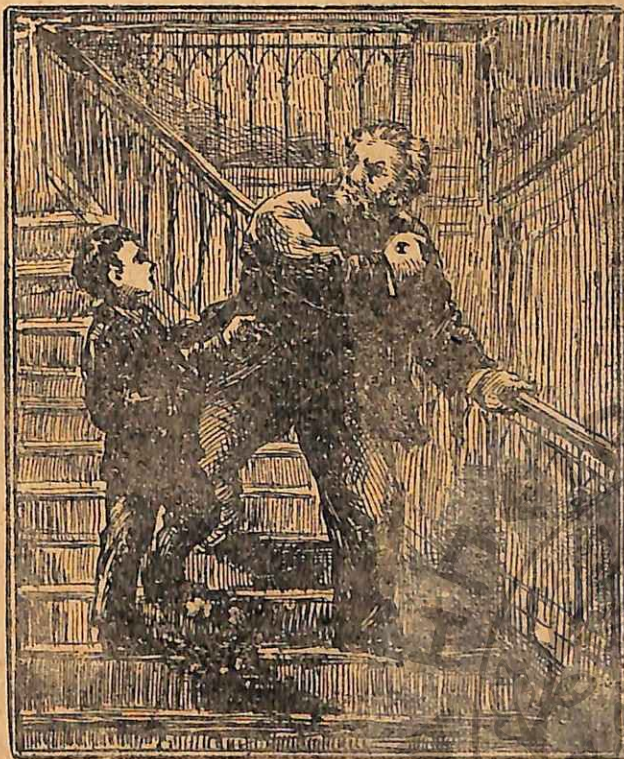
Στὸ πεζοδρόμιο ξαναβρῆκε
τὸν Γιαννάκη ποὺ τὸν περίμενε
μαζὺ μὲ τὰ δύο του ἀδελφία.

—Κόντεψα νὰ πιστέψω πῶς
δὲν θὰ ξανάβγαίνα ἀπὸ κεῖ
μέσα! ἐφώνασε. Ἀλλά, τώρα
νά, εἰμαι ὅλος δικός σου. Θὰ
μοῦ διηγηθῇς ὅλες σου τὶς ὑ-
ποθέσεις, σὰ σὲ φίλο ποὺ θέλει
νὰ σὲ βοηθήσῃ ὅσο περισσότε-
ρο μπορεῖ. Ἡ ἄς τὸ κάνουμε
καλύτερα ἄλλοιως. Νᾶρθῇτε
στὸ καράβι καὶ οἱ τρεῖς. Ἐκεῖ
θὰ μπορέσουμε νὰ τὰ ποῦμε
ἡσυχώτερα, ἐνῶ ἐδῶ δὲν θὰ
βροῦμε οὔτε μιὰ στιγμή ἡσυχία.

—Στὸ καράβι; ρώτησε ὁ
Γιάννης;

—Ναί βέβαια! στὸ πλοῖο μου,
τὸ μπρίκι τῆς «Μαρίας-Γαβριέλλας»
ποὺ πετάει σὰ γλάρος καὶ δὲν σὲ
πιάνει καθόλου ἡ θάλασσα δταν εἶ-
σαι μέσα.

Ὁ πλοίαρχος Γκαστάλδης εἶχε δι-

—Ὡστε αὐτὸ βέβαια θὰ τρέχετε νὰ βοήτε;
ρώτησε ὁ Γιάννης. (Σελ. 5, στ. β')

σαι; Πότε ἤρθες; Εἰσαι ἀπὸ μέρες;

—Ἐκανες καλὸ ταξίδι; ἔ; Καὶ
ἡ «Ὠραία Γαβριέλλα»;

Λίγο παρέκει, ἔξω ἀπὸ τὸ καφε-
νεῖο, ἄλλα πάλι. Ἦταν μερικοὶ κα-
πεταναῖοι, παλιοὶ φίλοι τοῦ πλοίαρ-

κιο να φοβάται πώς οι αναρίθμητοι γνωστοί του θα του έκαναν νέα έφοδο. Γιατί καθώς περνούσε από το χρηματιστήριο τον περικύκλωσαν ένα πλήθος έμποροι, πράκτορες, τραπεζίτες, μεσίτες και διάφοροι άλλοι άνθρωποι του χρηματιστηρίου και της τράπεζας που του έκαμαν όλοι θριαμβευτική υποδοχή. Οι τρεις μικροί Καστέρια τ' έχασαν και δεν ήξεραν τί να κάνουν μέσα σ' όλην αυτή την φασαρία.

Μόνον σ' αν έφθασαν στην προκυμαία μπόρεσαν να ανασάνουν κάπως ελεύθερα.

— Βλέπεις εκεί πέρα; είπε ο πλοίαρχος στον Γιάννη. Ακριβώς ανάμεσα σ' αυτή την Αιγυπτιακή γολέττα και το Αμερικάνικο μπρίκι ένα κομψό και όμορφο καραβάκι; Είναι ή «Μαρία Γαβριέλλα» που έχω την τιμή να σου την συστήσω. Αλλά βλέπω τον έφοπιστή μου εκεί κάτω, να αυτός είναι, ο κοντόχοντρος με το ψάθινο καπέλλο. Καυμένα μου παιδιά, θά σ' κάνω πάλι να περιμένετε λίγο. Βλέπετε χτες το βράδυ μόνο μπήκαμε στο λιμάνι κι' έτσι δεν είδα ακόμα τον έφοπιστή μου, και μ' την αλήθεια έχουμε πολλά να πούμε, πάρα πολλά!

Ύστερα πλησίασε τον κοντόχοντρο άνθρωπο με το ψάθινο καπέλλο λέγοντας:

— Ω! καλημέρα σας, κύριε Κασούτη. Είστε καλά; Με συγχωρείτε που δεν ήμουν στο πλοίο να σ' υποδεχθώ. Να ξέρατε τί τράβηξα στη Νομαρχία! Από τη βία μου μάλιστα να τελειώσω μ' ένα αρχήτερα έπαθα κάτι που μουρχειται τρέλλα και να το συλλογίζομαι. Αλλά αυτό θά σ' το διηγηθώ ύστερότερα. Μου έπιτρέπεται μ'ια στιγμή να πάω αυτά τα παιδιά στα καράβι. Κι' έπειτα είμαι στις διαταγές σας.

Και αφήνοντας τον κύριο Κασούτη ο πλοίαρχος ανέβηκε στην «Μαρία-Γαβριέλλα» μαζί με τα τρία παιδιά που κοίταζαν δειλά γύρω τους.

— Θανάση, είπε ο πλοίαρχος σ' ένα ναύτη που κείνη τη στιγμή καθάριζε το θάλαμο. Πήγαινε να φέρεις από την αποθήκη παξιμάδια και γλυκό κρασί. Έτσι δεν θά βαρεθίτε να με περιμένετε. Δεν είναι αλήθεια, μικροί μου φίλοι; Καλήν αντίμωση λοιπόν.

Ύστερα από λίγο ο Θανάσης γύρισε και με γελαστό πρόσωπο, έβαλε στο τραπέζι ένα καλαθάκι με παξιμάδια, ένα μπουκάλι με κρασί, ένα μπουκάλι νερό και ποτήρια.

Τα παξιμάδια ήσαν τόσο ώρατα, που ο Φραγκίσκος, ο μικρότερος από

τους τρεις τους τα κοίταξε όλο γλύκα. Αλλά ο Γιάννης ο μεγαλύτερος απ' τα τρία αδέρφια, του είπε να περιμένει και ο κακομοιρούλης ο Φραγκίσκος, που πέθαινε απ' την πείνα, αναγκάστηκε να τρώει μονάχα με τα μάτια τα τόσο όρεκτικά εκείνα παξιμάδια.

Ο Γιάννης εκόιταζε με προσοχή τα παράξενα πράγματα που στόλιζαν

Ο Γιάννης βγήκε με τ' αδέρφια του (Σελ. 5, στ. γ')

τους τοίχους της καμπίνας του πλοίαρχου, δηλαδή το μεγάλο ναυτικό τηλεσκόπιο, το χρονόμετρο και τον μεγάλο χάρτη του τοίχου με τις αναρίθμητες καμπυλωτές γραμμές του.

Αλλά περισσότερο απ' όλα τον τράβηξε ένα μικρό όμορφο σκυλάκι με άσπρα κατσαρά μαλλιά που στην αρχή μόλις είδε τα τρία μικρά αδέρφια μαζεύτηκε κάτω από το τραπέζι και άρχισε να γρυλλίζει. Δεν άργησε όμως να ήμερέψει, είτε γιατί το καθούσχαζε ή φιλική έκφραση των παιδιών, είτε γιατί ήταν από φυσικό του ήμερο. Σ' λίγο μάλιστα όταν ο Γιάννης ξεθαρρεύτηκε και το χάιδεψε, του ανταπέδωσε κι' αυτό την φιλοφρόνηση και του έγλυψε το χέρι. Έτσι έγιναν φίλοι.

Το σκυλάκι δεν ήταν όμως ο μόνος σύντροφος που είχε ο πλοίαρχος στη καμπίνα του. Υπήρχαν και άλλα δυό: Ένας ζωηρός πύθηκος και ένας θαυμάσιος παπαγάλος.

Ο πύθηκος ήταν άστειότατος. Τον είχαν δεμένο με μιά σιδερένια αλυσίδα και έτρωγε κάποιο φρούτο με τόσο σοβαρό ύφος, που δεν μπορούσε κανείς να μ'η σκάσει στα γέλια βλέποντάς τον. Μόλο που φαινόταν τόσο δοσμένος στην σπουδαία αυτήν ασχολία, έρχιχνε κρυφές ματιές στον Μιχαλάκη, τον δεύτερο απ' τα τρία αδέρφια, που πήγε π'ό κοντά για να τον δει καλύτερα. Με την γνωστή ευκινησία που έχουν οι πύθηκοι μό-

λις είδε τον περίεργο μικρό κορμό του, έσκυψε και γλήγορα - γλήγορα του άρπαξε το σκούφο του από το φούντα και το έβαλε κοντά του. Ένα σίγουρο μέρος πάνου στο γραφείο καθόταν, κι' αφού έκανε έκανε ξανάρισε να μασάει το φούντα του χωρίς να προσέχει τον δυσχισμένο Μιχαλάκη.

Αυτός στην αρχή κατατρόμο από την απροσδόκητη και άδικη λήψη αυτήν επίθεση (δεν ήταν και πολύ γενναίος ο Μιχαλάκης μο κι' ύστερα τον έπιασε βαθεία μελαγχολία που με το έτσι το θέλω ο θήκος του πήρε το σκούφο του. Γιάννης, μόλο που ήταν κι' αυτός πολύ μικρός και δεν έφθανε ως γραφείο, δοκίμασε να πάρει πίσω το σκούφο, αλλά ο πύθηκος αντιστάκε στην γενναία τούτη έφοδο, βροντας τρομακτικά ζήρρρ, ζήρρρ, τον κρότο ενός σκουριασμένου πινιού.

— Μπά! είπε τάχα αδιάφορος Γιάννης, ενώ έκανε κατά πίσω, περιμένουμε να έλθει ο κύριος πλοίαρχος και να δ'ης πώς τον δίνεις πίσω το σκούφο.

Είναι αλήθεια πώς δεν μπορούσαν να κάνουν κι' άλλοιως. Ο Μιχαλάκης ζάρωσε σ'ε μιά γωνιά της καμπίνας χωρίς να βγάξει άχνα, αφού έριξε μ'ια παραποιημένη ματιά στο φθονερό έχθρό του.

Και τώρα ως έρθουμε στον παπγάλο. Αυτός ήταν πραγματικά έξυσιος. Το κεφάλι του ήταν κόκκινο σαν το κεράσι, ή κοιλιά του και ούρ'α του είχαν ένα ζωηρό γαλάχρωμα, ενώ τα φτερά του ήσαν κ'αφ'ετίς σκούρα και έμοιαζαν σαν λουδένια.

(Ακολουθεί) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΣΤ' ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΜΟΥ.

Θά μείνω απόψε εδώ... Με μαγ

Της θάλασσας ή απεραντωσύνη... Μ'ια καλωσύνη Με πλημμυρίζει... Μέσ' στην απόλυτη ήρεμία Κάτω από το γαλανό Ουρανό Που μου σταλάζει Γλυκό φως Και μ' αγαλιάζει Σ'άν αδερφός Μέσ' σ'ών χορωμάτων Την άρμονία Και τη μαγεία Τών άρωμάτων Μόνη, στο δειλινό τ' άχνό Πως την ξεχνώ Του κόσμου την κακία!..

ΜΑΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η «ΑΔΕΛΦΗ»

Αγαπητοί μου,

Π' όλα τα επαγγέλματα, το πιο ευγενικό μου φαίνεται το επάγγελμα της «αδελφής», της γυναίκας που περιποιείται στα νοσοκομεία τους αρρώστους. Ο αρρώστος δεν έχει ανάγκη μόνο από περιποίηση· θέλει κι' ενθάρρυνση και παρηγοριά, και συντροφιά. Τα βρίσκει όλα στην καλή «αδελφή» του. Κι' οι παλιές ακόμα νοσοκόμες, που δεν είχαν πολλές γνώσεις, έκαναν τη δουλειά τους καλά, φτάνει που ήταν γυναίκες. Γιατί ή γυναίκα είναι γεννημένη για να νοσηλεύη. Οι σημερινές όμως είναι το ύβανικό, το τέλειο. Κορίτσια από καλές οικογένειες, έχουν τελειώσει όλες το Γυμνάσιο και σπουδάζουν ακόμα τρία δ'άκερα χρόνια, θεωρητικά και πρακτικά, τη δύσκολη τέχνη που θα εξασκήσουν. Ξέρουν σχεδόν όλα κι' ένας γιατρός. Και με τη μόρφωση, τη γνώση, συνδυάζουν την ευγένεια, τον τρόπο, τη λεπτότητα και προπάντων την γυναίκεια άφοσίωση κι' αυταπάρνηση. Γι' αυτό υπερέχουν τόσο απ' τις παλιές. Όσοι δεν ξέρουν, τις περιφρονούν· «νοσοκόμες» σ'ας λένε. Αλλά όσοι γνωρίζουν από κοντά αυτές τις «νοσοκόμες» τις τιμούν και τις θαυμάζουν.

Στον Έρωτηρ Σταυρό τις έγνωρισα κι' εγώ. Δεκαπέντε ήμέρες και νύχτες ήμουν μαζί τους. Και μ'ια από τις πιο ωραίες, τις πιο συγκινητικές αναμνήσεις της ζωής μου θα είναι ή ιστορική αυτή περιήλψη που βρήκα από τις «αδελφές» μου... Κι' όσο συλλογίμαι πόσο τις έθαυμάσα!.. Γιατί άμαθής από νοσοκομείο κι' έχοντας από φυσικό μου μ'ια μεγάλη απέχθεια στα «γιατρικά», αντιστεκόμουν σ' ό,τι ήθελαν να μου κάνουν, και στην απλή άκομη θερμομέτρηση! Την πρώτη μέρα που πήγα, μόλις εγκαταστάθηκα στην κάμαρά μου, είδα να μπαίνουν δυο νέα κορίτσια με γαλάζιες φοβστες, άσπρες ποδιές και άσπρους σκούφους. «— Ποιές είσθε σεις; τις ρώτησα. — Αδελφές. — Και τί θέλετε; — Να σ'ας θερμομετρήσουμε. — Μά... δεν έχω πυρετό!»

Φαντασθήτε, για ν'άψω να με θερμομετρήσουν, έπρεπε ν'άχω... πυρετό. Δεν ήξερα πώς στο νοσοκομείο κάθε «άρρωστος» πρέπει να θερμομετρηται τρεις φορές την ήμέρα. Χρειάστηκε να μου εξηγήσουν τον κανονισμό και τη σκοπιμότητά του για να υποταχθώ. Κι' έτσι για όλα.

Με χίλια στανιά και παρακάλια στεκόμουν να μου κάνουν τις ενέσεις που διόριζε ο κ. Χαραμής και, μυγάγχιτος, φώναζε πριν με τρυπήσει ή βελόνα. Χάλασα τον κόσμο μ'ια μέρα που χρειάστηκε να μου κάμουν κοφτές βεντούζες γιατί πήρα ένα μικρό κρυολόγημα: τις ήθελα και καλά κούφρες. Με μεγάλη δυσκολία έπαιρνα τις κουταλιές των γιατρικών ή τα χάπια που διορίζει ο γιατρός πριν και μετά από κάθε έγχυση: τα έβρισκα περιττά, έπειδή... ήμουν καλά. Το ίδιο δεν ήθελα να τρώω όσο έπρεπε, γιατί από φυσικό μου είμαι λιγόφαγος. Κι' οι καϊμένες οι «αδελφές» έπρεπε να εξαντλούν όλη την υπομονή και την ευγλωττία τους για να με καταφέρνουν.

Αλήθεια, πόσο παράξενο θά τους φαινόταν! Με είχαν για ένα «μεγάλο συγγραφέα» — όλες κορίτσια δια-

δασμένα και πολλές χτεσινές Διαπλοσπούλες — και με έβρισκαν ένα μεγάλο και δύστροπο παιδί. Μ'ια προπάντων, ή «Ελλη» Αναστασιάδου από τη Θεσσαλονίκη, τί ετράβηξε μαζί μου ή καϊμένη! Γιατί αυτή με ήξερε και μάγαποδσε περισσότερο απ' όλες. Όταν ήταν ακόμα μαθήτρια, στην έρώτηση των Μικρών Μυστικών «ποιόν συγγραφέα προτιμάτε;» απαντούσε πάντα με τ'ονόμα μου. Και φαντασθήτε τη χαρά της όταν άξαφνα... έπεσα στα χέρια της. Ήταν ή τακτική μου «αδελφή». Με περιποιόταν κατά προτίμηση — κι' από μένα έννοείται — και με τάιζε ακόμα όταν τα μάτια μου ήταν δεμένα. Και πώς της πλήρωσα την τόσο άγάπη κι' άφοσίωση; Αλλοίμονο! με την παραξενιά και τη δυστροπία ενός μεγάλου παιδιού...

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΛΙΛΗ, ΠΑΥΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

2.

Ο Ρίκ κι' ο Ράκ ήταν πολύ ευχαριστημένοι από τον περίπατο που έκαναν κι' είχαν όλη την καλή διάθεση να ύπηρετήσουν τη μικρή τους κυρία σ' ό,τι ήθελε να τους προστάξη. Αλλά ή Λιλή, αφού είχε μάλιστα και τον Παυλή, δεν τους χροιαζόταν. Και τους είπε:

— Σεις τώρα θά καθήσετε φρόνιμα και θά μ'ας αφήσετε ήσυχους, τον Παυλή και μένα, να κάμουμε τις δουλειές του σπιτιού. Έλα, Παυλή, τώρα πρέπει να τινάξουμε αυτά τα χαλιά.

Αλλά πού να καθήσουν φρόνιμα ο Ρίκ κι' ο Ράκ! Μόλις είδαν τα παιδιά να σηκώνουν και να τινάζουν τα χαλάκια, ένόμισαν πώς ήταν παιχνίδι και θέλησαν να λάβουν μέρος κι' αυτοί. Χώνονταν λοιπόν από κάτω, πηδούσαν από πάνω, τριγυρίζαν, τραβούσαν με τα δόντια τους τα κορόσια των χαλιών κι' εγγαύγισαν από χαρά σ'α να γελοΰσαν.

Αδύνατο να γίνη έτσι ή δουλειά!

— Ρίκ και Ράκ, ήσυχία! τους φώναζε ή Λιλή. Θά σ'ας δέσω!

— Αφ'ησέ τα, έλεγε ο Παυλής. Τί χαριτωμένα που είναι!

Και το τινάγμα των χαλιών εξακολούθησε έτσι «μετ' έμποδιών». Αόγησε βέβαια, αλλά επιτέλους έγινε. Η Λιλή έγραψε δυο-τρία κορόσια που είχαν κοπεί με το τράβηγμα των σκυλιών, και πήρε τη σκούπα.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

CATHERINE MANSFIELD

ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη τὰ πράγματα ἔρχονταν τόσο ἀπλά, χωρὶς καμμιὰ προετοιμασία, χωρὶς καμμιὰ ἀναστάτωση. Μοῦ ἔδωσαν τὴν ἀδεια νὰ μῶ στὴν κἀμαρα τῆς μητέρας μου (θυμᾶμαι πὼς σηκώθηκα στὶς μύτες τῶν ποδιῶν καὶ πὼς φανέσθηκε νὰ πιᾶσω καὶ μὲ τὰ δύο μου χέρια τὸ χοντρὸ ἄσπρο πόμολο τῆς πόρτας γιὰ νὰ τὸ γυρίσω). Ἡ μαμὰ ἦταν στὸ κρεβάτι μὲ τὰ χέρια τῆς ἀπλωμένα ἐπάνω στὸ σεντόνι καὶ ἡ γιαιγιά μου καθόταν μπρὸς στὸ τζάκι μ' ἓνα μωρὸ τυλιγμένο σὲ φανέλλα, ἐπάνω στὰ γόνατά της. Ἡ μητέρα μου δὲν ἔδω-σε καμμιὰ προσοχὴ σὲ μένα ἐλδότελα. Ἦσως νὰ ἦταν ἀποκοιμισμένη, γιὰτὶ ἡ γιαιγιά μου ἔκανε νόημα μὲ τὸ κεφάλι καὶ μοῦ εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ χαμηλὴ σὰν μουρμούρισμα: «Ἐλα νὰ ἴδῃς τὴν ἀδελφούλα σου».

Διέσχισα τὴν κἀμαρα πατώντας στὶς ἄκρες τῶν ποδιῶν καὶ πῆγα κοντὰ της: ἄνοιξε τὴ φανέλλα καὶ εἶδα ἓνα μικρὸ στρογγυλὸ κεφαλάκι μὲ μιὰ τούφα χρυσὰ μαλλιά. ἓνα πρόσωπο πλατὺ, μὲ τὰ μάτια κλειστά, ἄσπρο σὰν τὸ χιόνι.

— Εἶναι ζωντανή; ρώτησα.

— Καὶ βέβαια, εἶπε ἡ γιαιγιά. Κοίταξε πὼς κρατᾷει πιασμένο τὸ χέρι μου.

Ναί — ἀλήθεια, ἓνα χεράκι μόνις μεγαλύτερο ἀπὸ τῆς κούκλας μου ἦταν σφιγμένο γύρω ἀπὸ τὸ δάχτυλό της.

— Σ' ἀρέσει; μὲ ρώτησε ἡ γιαιγιά.

— Ναί. Θὰ παίξω κι' αὐτὴ μὲ τὸ κουκλόσπιτο;

— Κι' αὐτὸ θὰ γίνῃ, εἶπε ἡ γιαιγιά κι' ἐγὼ ἔχάρηκα.

Τὸ κουκλόσπιτο αὐτὸ ὅ,τι μᾶς τὸ εἶχε χαρίσῃ ἡ κυρία Χεύγουντ. Ἦταν ἓνα σπῆτι θαυμάσιο μὲ μιὰ βεράντα, ἓνα μπαλκόνι, μιὰ πόρτα ποὺ ἄνοιγε κι' ἔκλεινε καὶ δύο τζάκια. Πέθαινα ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία μου νὰ τὸ δείξω καὶ σὲ κάποιον ἄλλον.

— Τὴ λένε Γκέν, εἶπε ἡ γιαιγιά. Φίλησέ την.

Ἐσκυψα καὶ φίλησα τὴ μικρὴ χρυσὴ τσιφίτσα. Μὰ ἡ ἀδελφούλα δὲν ἔδωσε καμμιὰ προσοχὴ. Ἐμεινε ἀκούνητη καὶ μὲ τὰ μάτια κλειστά.

— Τώρα πῆγαίνε νὰ φιλήσῃς τὴ μαμὰ σου, εἶπε ἡ γιαιγιά.

Μὰ ἡ μαμὰ δὲν εἶχε καμμιὰ διάθεση νὰ μὲ φιλήσῃ ἐμένα. Ἦταν ἀκουμπισμένη στὰ μαξιλάρια τῆς, φαινόταν ἀποκαμωμένη κι' ἔτριγε σούπα μὲ σιμιγδάλι. Ὁ ἥλιος περνοῦσε

λαμπρὸς μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ ἔπαιξε ἐπάνω στὰ μπρούντζινα πόμολα τοῦ μεγάλου κρεβατιοῦ.

Ἦστερα ἡ γιαιγιά ἔφερε τὴ Γκέν μέσα στὴν κἀμαρα τῶν παιδιῶν καὶ κάθισε μπρὸς στὸ τζάκι στὴν κουνιστὴ πολυθρόνα. Ἡ Μέγκ καὶ ἡ Τάντ βρίσκονταν στῆς θέας. Ἐρίεττας καὶ εἶχαν φύγει πρὶν νὰ ἔρθῃ τὸ καινούργιο κουκλόσπιτο· νὰ γιαιγιά εἶχα τόση ἀνυπομονηρία νὰ βρεθῇ κάποιος ποὺ νὰ τοῦ τὸ δείξω. Ἐγὼ ἡ ἴδια τὸ εἶχα ἐξερευνησὶ ἀπὸ πάνω ἴσαμε κάτω κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσες φορές, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν κουζίνα καὶ τὴν τραπεζαρία, ὡς τίς κἀμαρες τοῦ ἐπάνω πατώματος, ὅπου ἡ λάμπα τῆς κούκλας ἦταν βαλμένη ἐπάνω στὸ τραπέζι.

— Μὰ πότε θὰ παίξῃ μὲ τὸ σπῆτι; ρώτησα τὴ γιαιγιά.

— Σὲ λίγο, ἀγάπη μου.

Ἦταν ἀνοιξή. Ὁ κῆπος μας ἦταν γεμάτος ἀπὸ μεγάλους ἄσπρους κρίνους. Ἐβγαίνα τρέχοντας γιὰ νὰ πᾶω νὰ τοὺς μυριστῶ καὶ γύριζα πίσω μὲ τὴ μύτη μου πασαλειμένη κατακίτρινη.

— Ἡ ἀδελφούλα δὲν μπορεῖ νὰ βγῇ ἔξω;

Ἐπὶ τέλους μιὰ ἡμέρα ποὺ ἔκανε ἐξαιρετικὴ καλοκαιρία, τύλιξαν τὴν ἀδελφούλα μ' ἓνα μεγάλο ζεστὸ σάλι καὶ ἡ γιαιγιά τὴν ἔβγαλε στὸν δεινδρόκηπο καὶ τῆς ἔκανε περίπατο στὶς κερασιές, κάτω ἀπὸ τὰ ἀνθὰ ποὺ ἔπεφταν. Ἡ γιαιγιά φοροῦσε ἓνα φέρεμα σταχτὶ σταμπάτο μὲ ἄσπρους πανσέδες. Τὸ ἀμάξι τοῦ γιαιγιά περὶμενε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ ὁ Τζάκι, ὁ μικρὸς του σκύλος, ὥρμησε κατὰ πάνω μου κι' ἔκανε πὼς θὰ μὲ δάγκανε στὶς γυμνές μου γάμπες.

Ὅταν γυρίσαμε στὴν κἀμαρά μας καὶ ἔβγαλαν τὸ σάλι, ἓνα πλήθος μικρὰ ἄσπρα πέταλα, ὅμοια μὲ πούπουλα, ἔπεσαν ἀπὸ μέσα. Μὰ οὔτε καὶ τότε δὲν κοίταξε ἡ Γκέν. Ἦταν ξαπλωμένη στὴν ἀγκυλιὰ τῆς γιαιγιάς, τὰ μάτια μόνις ἀνοιχτά, ὥστε νὰ χαράξῃ μιὰ γαλάζια γραμμὴ, τὸ πρόσωπο κατάλευκο, καὶ τὴ μοναδική φουντίτσα ἀπὸ χρυσὰ μαλλᾶκια στηλωμένη δρόρθη στὸ κεφάλι τῆς.

Ὅλη τὴν ἡμέρα κι' ὅλη τὴ νύχτα τὰ χέρια τῆς γιαιγιάς ἦταν πιασμένα. Δὲν εἶχα πιά οὔτε γόνατα γιὰ νὰ σκαρφαλώνω, οὔτε μαξιλάρι γιὰ νὰ χῶνω τὸ κεφάλι μου. Ὅλα ἦσαν τῆς Γκέν. Μὰ ἡ Γκέν οὔτε τὸ πρόσεχε καν. Ποτὲ δὲν σήκωσε τὸ χέρι της γιὰ νὰ παίξῃ μὲ τὴν ἀσημένια καρφίτσα τῆς γιαιγιάς ποὺ παράσταινε ἓνα μισοφέγγαρο ποὺ ἐπάνω του ἦταν κουρνιασμένες πέντε μικρὲς

κουκουδάγιες, ποτὲ δὲν τραβοῦσε τὸ ρολόι τῆς γιαιγιάς ἀπὸ τὴν μπλούζα της καὶ δὲν ἄνοιγε κρυφὰ τὸ καπάκι γιὰ νὰ ἴδῃ τὰ μαλλιά τοῦ παποῦ, ποτὲ δὲν κολλοῦσε τὸ πρόσωπό της ἐπάνω στὸ φῶρεμα τῆς γιαιγιάς γιὰ νὰ νοιώσῃ καλύτερα τὴ μυρουδιά τῆς λεβάντας, οὔτε ἄρπαζε τὴ θήκη ἀπὸ τὰ γυαλιὰ τῆς ἀναρωτιόντας ἂν ἀληθινὰ ἦταν ἀσημένια. Ἐμεινε μονάχα ἀκούνητη κι' ἄφηνε νὰ τὴν νανουρίζουν.

Ἐνα βράδυ, ἀργά, ἤμουν κχιτισμένη πλάι στὴ φωτιά, ἐπάνω στὸ κεντητὸ σκαμνάκι μου καὶ ἡ γιαιγιά νανουρίζε τὸ μωρό, τραγουδώντας του τὸ τραγούδι ποὺ συνείθιζε νὰ λέγῃ σὲ μένα, μὰ μὲ πιδό γλυκεῖα φωνή. Ἐξάφνα σταμάτησε καὶ ἐγὼ σήκωσα τὰ μάτια. Ἡ Γκέν ἄνοιξε τὰ βλέφαρά της, ἔστριψε κατὰ τὴ φωτιά τὸ στρογγυλὸ τῆς κεφαλάκι καὶ κοίταξε, κοίταξε καὶ ὕστερα γύρισε τὰ μάτια τῆς ψηλὰ πρὸς τὸ πρόσωπο ποὺ ἦταν σκυμένο ἀπὸ πάνω τῆς· εἶδα τὸ κορμάκι τῆς νὰ μακραίνει, τὰ χέρια τῆς τεντώθηκαν ἔξωφνα καὶ ἡ γιαιγιά φώναξε: «Α! ἄ! ἄ!»

Τὸ ἄλλο πρωὶ μ' ἔντυσε ἡ ὑπηρετρία. Ὅταν μπῆκα στὴν κἀμαρα τῶν παιδιῶν, μιὰ μυρουδιά μοῦ χτύπησε τὴ μύτη. Ἐνα μεγάλο βάσο ἀπὸ τοὺς ἄσπρους κρίνους μας βρίσκονταν ἐπάνω στὸ τραπέζι. Διπλά ἦταν καθισμένη ἡ γιαιγιά μὲ τὴν Γκέν στὰ γόνατά της κι' ἓνας ἀστεῖος ἀνθρωπάκος στεκόταν πίσω ἀπὸ ἓνα κουτί, μὲ τὸ κεφάλι του χωμένο μέσα σ' ἓνα μαῦρο σακκούλι.

— Τώρα! εἶπε καὶ εἶδα τὸ πρόσωπο τῆς γιαιγιάς μου ν' ἀλλάζῃ ἔκφραση, καθὼς ἔσκυβε πάνω ἀπ' τὴν μικρούλα Γκέν.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε ὁ ἄνθρωπος, βγάζοντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ σακκούλι.

Ἡ φωτογραφία κρεμάστηκε στὴν κἀμαρα τῶν παιδιῶν πάνω ἀπὸ τὸ τζάκι. Τὴ βρῆκα πολὺ ὁμορφῇ. Εἶχε βγεῖ καὶ τὸ κουκλόσπιτο μὲ τὴ βεράντα του, τὸ μπαλκόνι του, μὲ ὅλα. Ἡ γιαιγιά μὲ σήκωσε ψηλὰ στὰ χέρια της γιὰ νὰ φιλήσω τὴν ἀδελφούλα μου.

(Μεταφράση)

Γ. Τ.

Η ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BURNETT

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μπαίνοντας στὸ σπῆτι τοῦ δὲν θὰ ἔβρισκε πιά τὴν ἀγαπημένη μορφὴ μὲ τ' ἄσπρο φορεματάκι γιὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῇ μὲ ἀνοιχτὰ τὰ χεράκια της. Γι' αὐτὸ τὴν ἔσφιγγε ὅλο καὶ περισσότερο ἐπάνω του, ἐνῶ τὸ ἀμάξι ἔμπαινε στὴ σιωπηλὴ πλατεῖα ὅπου ὕψωνόταν τὸ μεγάλο σπῆτι, ποὺ ἦταν τὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ τους.

Ἦταν ἓνα μεγάλο σα-χι κτήριο, ὅμοιο καὶ ἀπαράλλαχτο μὲ ὅλα τ' ἄλλα σπῆτια τὰ χτισμένα στὴν ἴδια σειρὰ καὶ δὲν ἐσχώριζε ἀπ' αὐτὰ παρὰ μόνο μὲ μιὰ μπρούντζινη πλάκα, καρφωμένη στὴν πόρτα τῆς εἰσόδου, ὅπου ἦταν χαραγμένη μὲ μαῦρα γράμματα αὐτὴ ἡ ἐπιγραφή:

Μις Μιντσὶν

Παρθενναγωγεῖον καὶ οἰκοτροφεῖον

— Ἐφθάσαμε, Σάρα, εἶπε ὁ λοχαγὸς ὅσο πιδό φαιδρὰ μπορούσε.

Τὴν κατέβασε ἀπὸ τὴν ἄμαξα, ἀνέβηκαν μαζί τίς σκάλες τῆς εἰσόδου καὶ χτύπησε τὸ κουδούνι.

Πολὺ συχνὰ ἀργότερα ἡ Σάρα ἔκανε τὴ σκέψη πὼς τὸ σπῆτι ἔμοιαζε σὲ ὅλα μὲ τὴν ἰδιοκτήτριά του. Εἶχε ὅψη ἄρκετὰ ἐπιδητικὴ κι' ἦταν εὐπρόσωπα ἐπιπλωμένο· ἦταν ὅμως μιὰ ἀσχημὴ κατοικία καὶ τὰ ἐπιπλα ἦσαν ὅλα ἀποκρουστικά. Καὶ οἱ πολυθρόνες ἀκόμη ἔμοιαζαν σὰν νὰ τίς εἶχαν πα-ραγεμισμένες μὲ χαλίγια. Στὸν προθάλαμο ὅλα ἦταν

σοβαρὰ καὶ ἐπίσημα καὶ ἄστραφταν τόσο ἀπὸ τὸ πολὺ τρίψιμο, ὥστε ἔδιναν μιὰ κρύα ἀτμόσφαιρα στὸ δωμάτιο. Τὸ χαλὶ στὸ σαλόνι ὅπου πέ-ρασαν τὸν λοχαγὸ Κρήβ καὶ τὴν κόρη του εἶχε αὐστηρὰ σχέδια γεωμε-τρικά, οἱ καρέκλες ἦσαν ὅλο γωνιές καὶ ἓνα βαρὺ μαρμάρينو ρολόι πλά-κωνε μὲ τὸν ὄγκο του τὸ τζάκι, ποὺ ἦταν κι' αὐτὸ ὁλόκληρο ἀπὸ μάρμαρο.

Ἡ Σάρα, καθισμένη σὲ μιὰ ψηλὴ καρέκλα μὲ σκληρὴ ράχη ἔρριξε μιὰ ἐξεταστικὴ ματιὰ γύρω της.

— Ὅλα αὐτὰ δὲν μ' ἀρέσουν καὶ

τόσο πολὺ, μπαμπά, ἀναστενάξε. Μὰ ξέρω πὼς καὶ στοὺς στρατιῶτες, καὶ στοὺς πιδό γενναίους ἀκόμη, δὲν τοὺς πολυαρέσει νὰ πηγαίνουν στὸν πό-λεμο.

Ὁ λοχαγὸς Κρήβ ἔβαλε τὰ γέλια. Ἦταν νέος καὶ εὐθυμὸς ἄνθρω-πος κι' οἱ ἀπροσδόκητες κρίσεις τῆς κόρης τοῦ τὸν διασκέδαζαν πάν-τοτε.

— Ἀγαπημένο μου κοριτσάκι, εἶ-πε. Τί θ' ἀπογίνω ὅταν δὲν θὰ-ἔχω πιά κανένα κοντὰ μου γιὰ νὰ μοῦ μιλήσῃ τόσο σοβαρὰ, ὅπως ἐσύ; Για-τί κανένας δὲν εἶναι τόσο σοβαρὸς

ἡ διευθύντρια. Ἡ Σάρα ἔκανε εὐ-θὺς τὴ σκέψη πὼς ἦταν ὅμοια κι' ἀπαράλλαχτη μὲ τὸ σπῆτι τῆς: ψη-λή, ἀποκρουστικὴ, ἀξιοσέβαστη καὶ ἀσχημὴ. Τὰ ὁλοστρόγγυλα καὶ μεγά-λα μάτια τῆς δὲν εἶχαν περισσότερη ἔκφραση ἀπὸ ἐνὸς βατράχου καὶ στὰ χεῖλιά της εἶχε ἓνα ψεύτικο χαμόγε-λο, ποὺ ἔγινε πιδό ἔντονο ἀκόμη μό-λις ἀντίκρουσε τὸν λοχαγὸ Κρήβ καὶ τὴ Σάρα. Ἡ κυρία ποὺ εἶχε συστή-σει τὸ σχολεῖο τῆς στὸν λοχαγὸ τῆς εἶχε πεῖ γιὰ τὸν νεαρὸ ἀξιωματικὸ ἓνα σωρὸ πράγματα καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα πὼς ἦταν πάρα πολὺ πλούσιος

καὶ πὼς δὲν λογάριζε χρήματα, ὅταν ἦταν νὰ ἐξοδέψῃ γιὰ τὴν κόρη του.

— Εἶναι μεγάλη εὐ-νοια γιὰ μένα νὰ ἀναλάβω ἓνα τόσο ὁμορφὸ κι' ἔ-ξυπνο κοριτσάκι, εἶπε, πιάνοντας μὲ τὰ δύο τῆς χέρια τὸ χέρι τῆς Σάρας. Ἡ λαίδη Μέρειθ μὲ βε-βαίωσε πὼς ἔχει ἀξιοθαύ-μαστη ἀντίληψη καὶ ἐξυ-πνάδα. Μιὰ τέτοια μαθή-τρια εἶναι ἀληθινὸς θη-σαυρὸς γιὰ ἓνα ἐκπαιδευ-ριο σὰν τὸ δικό μου.

Ἡ Σάρα ἔμεινε ἀκού-νητη μὲ τὴ ματιὰ τῆς καρφωμένη ἐπάνω στὴ μίς Μιντσὶν. Ὅπως πάν-τα ἓνα πλήθος σκέψεις πλημμύριζαν τὸ μυαλό της.

«Γιὰτί λέει πὼς εἶμαι ὁμορφῇ; ἔλεγε μέσα της. Δὲν εἶμαι καθόλου. Ὁ-μορφῇ εἶναι ἡ κόρη τοῦ συνταγματάρχου Γκραντς, ἡ Ἰσαβέλλα. Μάλιστα, αὐτὴ εἶναι ὁμορφῇ μὲ τὰ ξανθὰ της τὰ μαλλιά, τὰ γαλανά της μάτια καὶ τὰ τριανταφυλλένια της μά-γυλα ποὺ κάνουν λα-κάκια. Ἐγὼ ἔχω μαλλιά μαῦρα καὶ κοντά, τὰ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τὸ ἀγοράκι μὲ τὸ ἀγαπημένο του σκυλάκι

σὰν καὶ σένα, μικρὴ μου Σάρα.

— Μὰ γιὰτί τὰ σοβαρὰ πράγματα ποὺ σοῦ λέω σὲ κάνουν νὰ γελάς; ρώτησε ἡ Σάρα.

— Γιὰτί εἶσαι τόσο ἀστεῖα ὅταν τὰ λές, τῆς ἀπάντησε ὁ πατέρας της, γελώντας ἀκόμη περισσότερο.

Κι' ἀρπάζοντας τὴν ξαφνικὰ στὴν ἀγκυλιὰ τοῦ τὴν φίλησε σφιχτὰ, ἐνῶ τὸ γέλιο τοῦ κόπηκε μονομιάς καὶ τὰ μάτια τοῦ γυάλισαν, σὰν νὰ εἶχαν πλημμυρίσει δάκρυα.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἄνοιξε ἡ πόρ-τα καὶ μπῆκε μέσα ἡ μίς Μιντσὶν,

μάτια μου εἶναι πρῶσινα καὶ κάθε ἄλλο παρὰ ἄσπρη εἶμαι. Εἶμαι ἀπὸ τὰ πιδό ἀσχημὰ κορίτσια ποὺ ἔχω ἴ-δεῖ ποτέ μου. Ἡ μίς Μιντσὶν ἀρ-χίζει μὲ μιὰ ψευτιά».

Ἡ Σάρα ἔσφαλε νομίζοντας πὼς ἦταν ἀσχημὴ. Βέβαια δὲν ἔμοιαζε τῆς Ἰσαβέλλας Γκραντς, ἀλλὰ εἶχε μιὰ ξεχωριστὴ χάρη, ὁλότελα δική της. Λεπτὴ καὶ λυγρὴ, πολὺ ἀνε-πτυγμένη γιὰ τὴν ἡλικία της, εἶχε μιὰ φυσιογνωμία πολὺ ἐκφραστικὴ καὶ γλυκεῖα.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο «ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ»

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙ

Κάθε συνδρομητής που θέλει να λάβει μέρος στην κίνηση—'Αλληλογραφία, Διαγωνισμούς, Σελίδα Συνεργασίας κτλ.—πρέπει να προμηθευθεί τον «Οδηγό του Συνδρομητού» (δρ. 6 και ταχυδρομικώς δρ. 7, και για το εξωτερικό δρ. 8) όπου θα ιδή όλους τους όρους της συμμετοχής. Ο «Οδηγός αυτός τυπώθηκε σε χωριστό βιβλιαράκι το 1930. Από τότε όμως μερικές διατάξεις έχουν τροποποιηθεί. Αυτές τις τροποποιήσεις τις σημειώνω εδώ, για να τις λάβουν υπ' όψιν τους οι νέοι συνδρομηταί που θα αγοράσουν το βιβλιαράκι:

Στό Α' Κεφάλαιο: Τα φυλλάδια της «Διαπλάσεως» είναι τώρα δεκάσελιν, και μόνο δώδεκα το χρόνο—το πρώτο κάθε μήνης—έχουν δώδεκα σελίδες.—Οι Τόμοι της Α' Περιόδου είναι δλοί εξηντήμινοι. Από τους Τόμους της Β' Περιόδου έχουν εξαντληθεί ο του 1908 και του 1918.

Στό Β' Κεφάλαιο: Το Δημοψήφισμα των Ψευδωνύμων έχει καταργηθεί.

Στό Γ' Κεφάλαιο: 'Αλληλογραφία μεταξύ συνδρομητών μέσω του Γραφείου της «Διαπλάσεως» δεν γίνεται πλέον. Όποις επιθυμούν αλληλογραφία με συναδέλφους τους το προτείνουν με Μικρή 'Αγγελία και αλληλογραφούν απ' ευθείας.

Στό Δ' Κεφάλαιο: Ο Διαγωνισμός προς Σύνθεσιν Πνευματικών 'Ασκήσεων έχει τροποποιηθεί. Οι νέοι όροι αναγράφονται στην προκήρυξη που δημοσιεύθηκε στο 52ο φυλλάδιο του 1939. Διαγωνισμοί Λύσεων γίνονται τώρα όχι τέσσερις, αλλά τρεις το χρόνο, ένας κάθε Τετραμήνι. Σ' όλους εν γένει τους Διαγωνισμούς Μικρούς και Μεγάλους, Τακτικούς κι' Επικάτους, οι διαγωνιζόμενοι χωρίζονται όχι σε τρεις αλλά σε δύο μόνο Τάξεις, τη Μεγάλη από 15 ετών και άνω, και τη Μικρή από 14 ετών και κάτω.—'Επειδή και στο Διαγωνισμό Λύσεων οι διαγωνιζόμενοι διαιρούνται σε δύο τάξεις, έχει τροποποιηθεί αναλόγως και το ποσοστό των λύσεων που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι για τα Βραβεία.

Στό Ε' Κεφάλαιο: Αύξοντα αριθμό έχουν τώρα μόνο οι Διαγωνισμοί Λύσεων Πνευματικών 'Ασκήσεων. Ο Διαγωνισμός προς σύνθεσιν δοξάζεται με το έτος: 'Ασκήσεις του 1939, 'Ασκήσεις του 1940 και καθέτης. (Έτσι και ο Διαγωνισμός των Εύσημων: Εύσημα του 1938, Εύσημα του 1939 και καθέτης). Στάποτελέσματα του Διαγωνισμού Εύσημων αναφέρονται μόνο όσοι έχουν στείλει εμπροθέσως τη Σχετική Σημείωση. Αν όμως έχω κανείς αριθμό Εύσημων που του δίνει δικαίωμα βραβείου, ή Διάπλασις μπορεί να τον αναφέρει κι' αν τυχόν δεν έχει λάβει Σημείωσή του.

Στό Σ' Κεφάλαιο: Η αποστολή κομματιών για τη Σελίδα Συνεργασίας από τους δικαιούχους Συνδρομητές—έτησιους με ψευδώνυμο ή αδελφία των με ψευδώνυμο επίσης—είναι τώρα απεριόριστη. Καθένας δηλαδή μπορεί να στείλν από ένα κομμάτι—ένα μόνο—όποτε θέλει. Κι' άμα μάθω την τύχη του, να στείλν κι' άλλο, σημειώνοντας από πάνω: «2 κομμάτι αντί του 1ου

που απορρίφθηκε (ή δημοσιεύθηκε) στο δεινό φυλλάδιο». Κατόπι 3ο, 4ο και καθέτης. Η αρίθμηση των κομματιών του συνεργάτη αρχίζει κάθε χρόνο από τον αριθμό 1.—Τα κομμάτια της Σελίδας δημοσιεύονται βαθμολογούνται, με [Α] τα ξειαιρετικά καλά, με [Β] τα καλά και με [Γ] τα πρωτόλεια που δημοσιεύονται για ενθάρρυνση.—Παιδικά Πνεύματα, εκτός από τα πρωτότυπα, είναι δεκτά και ώραία παλαιά, δημοσιεύμένα, σε παλιούς τόμους αν ο απο-

στολεύς σημειώνη από κάτω «παλαιό». **Είς το Παράρτημα:** (Τιμολόγιον):—'Η έτησία συνδρομή της «Διαπλάσεως» για το 'Εσωτερικό έγινε από φέτος δρ. 120, ή εξάμηνη δρ. 65 και ή τριμήνη δρ. 35. 'Η τιμή κάθε φύλλου—παλαιού ή νέου—δρ. 3. Και κάθε τόμος Β' Περιόδου, άδιακρίτως δρ. 110.—Μικρά Μυστικά, κάθε τετράδιο δρ. 1.50. Χάρτης Λύσεως, ή δεσμός (13 φύλλα) δρ. 4 και ταχυδρομικά 4,50 και 6.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

40^{ος} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΣΤΗΝ «ΔΙΑΠΛΑΣΙ» ΤΟΥ 1940

ΣΤΗΝ προκήρυξη των Νέων του 1940 (φυλλ. 52) σάς είπα ποσο δύσκολες είναι οι σημερινές περιστάσεις. Αυτές με άναγκασαν ναυξήσω και τη συνδρομή. 'Αλλά είναι ζήτημα αν με τη μικρή αυτή αύξηση θα μπορέσω να διατηρήσω το μηνιαίο μου δωδεκάσελιν χωρίς μεγάλη ζημία. Γι' αυτό πρέπει να γίνουν φέτος πολλοί νεοι συνδρομηταί. Ξεσπαθώσετε, λοιπόν, για καλά αν θέλετε ναχετε για πάντα το αγαπητό σας δωδεκάσελιν. Αυτός είναι κυρίως ο σκοπός του φρετινού Ξεσπαθώματος. Κι' αν είναι γενναίο—ποιός ξέρει—μπορεί να καθιερωθί μ' αυτό και το εβδομαδιαίο δωδεκάσελιν που είναι πάντα το όνειρό μας...

Ξεσπάθωμα λέγεται στον κύκλο μας ή έγγραφη ενός νέου συνδρομητού κατά προτροπή και με τη φροντίδα ενός παλαιού. 'Από χρόνια τώρα, το έργο για τη διάδοσή μου, αὐθόρμητα, το έχουν αναλάβει τάχαπαιτά μου τα παιδιά. Και το κάνουν τόσο καλά, ώστε με απαλλάτουν από τη φροντίδα, το έξοδο και... τον κίνδυνο, να στέλνω στις επαρχίες «περιοδεύοντας αντιπροσώπους» ή να δημοσιεύω ρεκλάμες στις εφημερίδες. Τα παιδιά μου είναι ή ζωντανή μου ρεκλάμα. Με συσταίνουν στα άλλα παιδιά που δεν με γνωρίζουν, τα κάνουν να μ' αγαπήσουν, να θελήσουν να γίνουν συνδρομηταί, κι' έπειτα να εισπράξουν τη συνδρομή τους και να μου τη στείλουν άμέσως κι' άσφαλώς—πράγμα που ο περιοδεύων δεν το κάνει πάντα, χωριστά που θα μου κρατούσε ποσοστά, ταχυδρομικά, ταξιδιωτικά και δεν ξέρω τί άλλο.

Κάθε χρόνο, ένα άρχετο μέρος από τους συνδρομητάς μου αποχωρούν, είτε γιατί μεγάλωσαν πολύ, είτε γιατί δεν εύκολύνονται πιά να πληρώνουν συνδρομή. Το ξεσπάθωμα όμως αναπληρώνει—και κάποτε με το παραπάνω,—αυτούς που φεύγουν, με νέους, κι' έτσι ο αριθμός των συνδρομητών μου μένει πάντα, άπάνω κάτω ο ίδιος. Τι θα γινόταν χωρίς το Ξεσπάθωμα; Σε λίγα χρόνια θα έχανα όλους μου τους συνδρομητάς και θ' άναγκαζόμουν να σταματήσω. Βλέπετε λοιπόν τί μεγάλο καλό κάνετε όσοι μου έγγράφετε συνδρομητάς.

Και το καλό αυτό είναι *τριπλό*. Καλό σε μένα, καλό σε σας και—προσάτων—καλό στα παιδιά που ξεσπαθώνετε. Δηλαδή που τους ανοίγεται τα μάτια να τα κάνετε να γίνουν *Διαπλά-*

σά και να γνωρίσουν τη μεγαλύτερη ίσως χαρά που μπορεί νάχη στα παιδικά και εφηβικά του χρόνια, ένα 'Ελληνόπουλο.

Νά λέτε γι' αυτή τη χαρά στους φίλους σας, που δεν την έχουν ακόμα, σείς που την ξέρετε τόσο καλά... Νά τους δείχνετε τα φυλλάδιά μου, τους τόμους μου, τα Μικρά Μυστικά... Νά τους άποτρέπετε να παίρνουν και να διαβάζουν άλλα περιοδικά, που δεν είναι για την ηλικία τους. Νά τους λέτε πόσο θεημά με συσταίνει στους μαθητάς και στις μαθήτριες όλων των Σχολείων της Μέσης και Δημοτικής 'Εκπαίδευσως το 'Υπουργείο της Παιδείας, και τί γράφει ή έκθεση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου: 'Οφείλεται, λέει, *εθνική εύγνωμοσύνη* στον ιδρυτή και διευθυντή μου. Είμαι, λέει, ο βοηθός του διδασκάλου κι' ο άχώριστος φίλος των παιδιών. Όλα τα περιωδικά, λέει, που βγήκαν ύστερ' από μένα με *μιμήθηκαν*. Κι' όχι μόνο τα περιοδικά, αλλά κι' οι συγγραφείς σχολικών άναγνωστικών βιβλίων, από μένα, λέει, έμαθαν να γράφουν για παιδιά και το παιδαγωγικό μου σύστημα άκολούθησαν. Κι' άλλα περιοδικά είναι συστημένα από το 'Υπουργείο. 'Αλλά κανένα με τα ένθουςιόδη και τιμητικά λόγια που συστήθηκε ή «Διάπλασις». Τέλος, μη ξεχνάτε να λέτε για τα τόσο έλκυστικά νέα του 1940... Και να ιδήτε τί εύκολα θα τους έλκύσετε και θά τους έγγράψετε.

ΟΙ ΟΡΟΙ του διαγωνισμού μένουν οι ίδιοι και, όσοι δεν τους ξέρετε μπορείτε να τους ιδήτε στον 'Οδηγό σας. 'Ιδού οι κυριώτεροι: Στο διαγωνισμό του Ξεσπαθώματος θά λάβουν μέρος όλοι οι *συνδρομηταί* όσοι θά έγγράψουν από *σήμερα ως την 30 Νοεμβρίου του έσόμενου έτους*, νέους συνδρομητάς στη «Διαπλάση», έτησίους, εξαμήνιους ή τριμήνιους, για το 1940. Όποιος έγγραψή τους περισσότερους, θά λάβη τις τιμές και άμοιβές που αναφέρονται στο σχετικό κεφάλαιο του 'Οδηγού. Χωριστά θά διαγωνισθούν οι Σύλλογοι, κι' όποιος απ' αυτούς ξεσπαθώσει γενναϊότερα, θά ανακηρυχθί *Κορυφαίος των Όμάδων*. 'Αλλά κι' όλοι όσοι θά ξεσπαθώσουν έγγραφόντες *έτσι και ένα μόνο συνδρομητή*, έτσι και τριμήνο, θά έχουν κι' αυτοί την άμοιβή τους.

Τίποτε άλλο. Και τώρα περιμένο τάποτελέσματα των ενεργειών σας.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αθήναι, 42 δδς Εύριπίδου
την 5 Δεκεμβρίου 1939

ΣΤΟ σημερινό φυλλάδιο δεν έχωρεσε Σελίς Συνεργασίας, γιατί έπρεπε να δημοσιευθούν το συμπλήρωμα του 'Οδηγού και ή προκήρυξη του Ξεσπαθώματος. Μ' αυτά τελειώνουν πιά τα δημοσιεύματα του τέλους και της άρχης του χρόνου, και στο έξης ή Σελίς Συνεργασίας θά είναι τακτική κι' δλόκληρη, εκτός όταν θά δημοσιεύονται στην τρίτη της στήλης τάποτελέσματα κανόνος Διαγωνισμού.

Κάθε μέρα έρχονται στο γραφείο μου Διαπλάσπουλα κι' άναεώνουν τη συνδρομή τους για το 1940. Μά κι' από τις επαρχίες λαβαίνω γράμματα κι' επιταγές. 'Η κίνηση είναι μεγάλη κι' εύχαιιστή πολύ τα παιδιά μου για την προθυμία τους. 'Επειδή όμως τα Νέα του 1940 άρχισαν να δημοσιεύονται, πολλοί άναεώσαν πριν μάθουν τη μικρή αύξηση της συνδρομής κι' έστειλαν μόνο 100 δραχμές. Αυτούς τους παρακαλώ να στείλουν τώρα και το συμπλήρωμα, δρ. 20 'Επίσης και για τους συνδρομητάς που έχουν τυχόν έγγράψει ως ξεσπαθώμα.

Θυμίζω τις προθεσμίες: 'Αναέωση συνδρομής με προνόμιο δύο τόμων, πρὸς 70 δρχ. τον ένα, μέχρι τέλους Δεκεμβρίου. 'Αναέωση με προνόμιο ενός τόμου, μέχρι τέλους 'Ιανουαρίου. 'Αναέωση ψευδωνύμου και σημείωσης των Εύσημων του 1939, μέχρι τέλους 'Ιανουαρίου. Συλλογή 'Ασκήσεων μέχρι τέλους Δεκεμβρίου.

Και μιά καινοτομία: Οι τίτλοι των μυθιστορημάτων μου, που έμπαιναν ως τώρα μεγάλοι, διςτηλοί θά μπεινουν στο έξης μικροί, μονόστηλοι. Τέ κάνω για οικονομία χώρου. Γιατί από κάθε τίτλο οικονομώται έτσι 4 άράδες, κι' έπειδή τα μυθιστορήματα είναι πάντα δύο, οικονομώνται 8 άράδες από κάθε φυλλάδιο. 'Αν πολλαπλασιάσουμε με το 52, θά βρούμε 416 άράδες, κι' αν διαιρέσουμε με το 66—δoses άράδες έχει μιά στήλη—θά βρούμε πώς γίνεται μιά οικονομία από 6 στήλες και 20 άράδες το χρόνο—που είναι βέβαια κάτι τι.

Φαντάζομαι, *Νυχτογράουδο*, τη χαρά σου όταν είδες Τρίτο Βραβείο στο Διαγωνισμό των Λύσεων, αν και πρώτη φορά λάβαινας μέρος και μιά Εύφημος Μνεία θάταν άρκετή... Τα *πρωί, πειρινός* κτλ. στη Δημοτική δεν θέλουν διαλυτικό, έπειδή δεν υπάρχει διφθογγος *οι* για να είναι ανάγκη να χωρισθί, όπως το κάνουμε στα *αι, ει, αυ*. 'Αλλά και σ' αυτά ακόμην, όταν ο τόνος πέφτει στο πρώτο φωνήεν του διφθόγγου, το διαλυτικό είναι δλωσδιόλου περιττό π. χ. *Κάιν, λει* κτλ. Όσο για το νθ στη Δημοτική δεν στέκεται καλά και συχνά το ν ξεπέφτει. Γι' αυτό λέμε *Ζακυνθινός* αντί *Ζακυνθινός* και, όταν μιλούμε γρήγορα, *εαθός, αθός*, αντί *ξανθός* και *ανθός*. 'Οσοόο δεν είναι κανένα λάθος και να το διατηρούμε άφου υπάρχουν τόσες λέξεις με νθ που έχουν γίνει Δημοτικές: *ένθύμιο, ένθουσιασμός, εξάνθημα* κτλ.

Βέβαια, *Έντα Γκάμπλερ*, τώρα είσαι μεγάλη δεσποινίς. 'Αλλά πόσες στην ηλικία σου και μεγαλύτερες—γιατί λογαριάζω πώς είσαι μόλις 18 χρονών—έξακολουθούν να καταγίνονται μαζύ μου. Κι' υποθέτω πώς το ίδιο θά μπορούσαν να κάνουν κι' έσύ άφου νοσταλγής τόσο τα παλαιά κι' ήθελες να ήσουν ακόμα παιδί...

'Αλήθεια, 'Αδολάρ, ή «Γυρτοπούλα» είχε πολύ περισσότερες περιπέτειες και κινούσε το ενδιαφέρον ή μάλλον την άνοπομονηρία εκείνου που τη διάβαζε τμηματικά για να ιδή «τί άπέγινε». Οι «Θαλασσοδουκοί» όμως είχαν άλλα, μεγαλύτερα λογοτεχνικά προτερήματα—ύφος, περιγραφή, ήθογραφία, ψυχολογία, ιβέα—και κινούσαν έν' ανώτερο ενδιαφέρον, που άπορώ λιγάκι, πώς δεν το αισθανόσουν κι' έσύ σάν τους άλλους εκλεκτούς άναγνώστες που τους προτιμούσαν κι' απ' τη «Γυρτοπούλα». Για το χειμώνα πολλοί έχουν την ιβέα πώς είναι πιο ύποφερτος απ' το καλοκαίρι, γιατί όταν κρυώνεις μπορείς να ξεσταθής, ενώ όταν ξεσταίνεις όλα είναι περιττά. Τό βέβαιον είναι πώς το παλαιό καλοκαίρι ήταν έξαιρετικά άνοπόφορο.

Ραφαήλ, ή πρόδοί σου στη ζωγραφική φαίνονται κι' απ' τα καινούργια σκίτσα που μου έστειλες για τη σελίδα. Χαίρω που, εκτός απ' τα μαθήματα σου καταγίνεσαι και σε τόσα άλλα πράγματα—συλλογή έντόμων, λουλουδιών, γραμματισμών—και που παίζεις με έξαιρετική εύχαιίστηση σκάκι, ένα σσοκρότατο πραγματικώς παιγνίδι, που άπαιτεί μεγάλη συγκέντρωση. Νά έξερής όμως πώς το μεγάλο Βολταίρου δεν το άρσες σάν παιγνίδι το έβρισκε πολύ βαρύ, και σάν άσχολία πολύ έλαφρό...

Συγγραφικό πουλο, όχι μόνο «όπαρχει» 'Ανανίς, αλλά είναι κι' αυτός που έφερε «την τέχνη» να... άναποδογυρίξω τους φακέλους, όπως όρθά έμάνταψες. 'Αναγκάθη ε να τη μάθω στο μεγάλο πόλεμο, όταν δεν είχαμε χαρτί κι' έπρεπε να κάνουμε κάθε οικονομία. Και μιά που την έμαθε, την έξακολούθησε ώπου ήρθε κι' ό νέος πόλεμος και πάλι ή οικονομία είναι άναγκαία. Στο γράμμα σου Νο 3 δεν όηήρχε ούτε 'Αγγελία ούτε ο 2 δραχμές που γράφεις πώς έσωκλήσεις. Στο γράμμα σου Νο 4 που κι' αυτό είναι τώρα μπροστά μου, δεν μπορώ ναπαντήσω. Θά ήθελα δλώκερη στήλη για δλ' αυτά που μου γράφεις. Είναι δυνατό; Θά μπορούσα βέβαια να το φυλάξω για το έρχόμενο, αλλά στο μεταξύ ήάρθη βέβαια κι' άλλο, και πάλι ο' ένα δεν θάπαντούσα. Γράψε μου όσο θέλεις συχνά, αλλά λιγώτερα, και μόνο δυό-τρεις έρωτήσεις κάθε φορά.

Στά Χανιά της Κρήτης τρεις καλές παλιές Διαπλάσπουλες, κυρίες και μητέρες σήμερα—ή *Μελλοθάνατη* του 1913-1922, ή *'Υβόννη* και ή *Ηλέκτρα* των ίδιων περιόων ετών—σέφθηκαν να γιορτάσουν και στην πόλη τους τα 'Εξηντάχρονά μου όταν θά γιορτασθούν και στην 'Αθήνα. 'Αρχισαν λοιπόν τις ένέργειές τους και κατάρτισαν ένα ώραιότατο πρόγραμμα (βέβαια, κι' οι Λαμπελάς ήταν κάποτε συνδρομητές μου, όπως έχουν τη θέση τους τα τραγούδια του Γεωργίου και τη μουσική του 'Υμνου της Λαμπίης για χωρώδια θά φροντίσω να τη λάβουν). Παραπονούνται όμως πώς στην 'Αγγελία που δημοσιεύσαν μόνο τρία Διαπλάσπουλα των Χανίων άναπακορήθηκαν: το *Διαβατάριον Πουλί*, ή *Βασίλισσα Χρυσομαλλή* κι' ή *Κόρη του Δράκουλα*. Και άπορούν: δεν υπάρχουν στα Χανιά άλλα Διαπλάσπουλα, κι' αν υπάρχουν μπορεί να μη θέλουν να γιορτάσουν τα 'Εξηντάχρονά μου;

Μά ναί, υπάρχουν καμιά σαρανταριά, κι' ίσως με τδβέβαια τους διπλά και τριπλά, κι' είμαι βέβαια πώς όλα θά θελήσουν να λάβουν μέρος στη γιορτή. 'Από συστολή μόνο δεν θάπάντησαν στην πρόσκληση και τους χρειάζόταν κάποια ένθάρρυνση, που

θά τους τη δώσω τώρα έγώ. Κι' είναι άρκετά, πιστεύω, αυτά που έγραφα για να κάμουν και τάλλα Διαπλάσπουλα των Χανίων να μιμηθούν τα τρία εκείνα και να δηλώσουν έπίσης συμμετοχή, γράφοντας απ' εδθείας πρὸς την *κυρίαν 'Αγγελ.* **Φάνη** του **εφέτου**, **Χανιά**. Όσο για τις παλιές Διαπλάσπουλες που είχαν την εύγενική πρωτοβουλία, τις παρακαλώ να δεχθούν τις πιο θερμές μου εύχαριστίες.

Ρόδη Ουράνη, νές μου φίλε, με χαρά σ' έέγραφα συνδρομητή και σοῦ έέκρινα αυτό το ψευδώνυμο που ήταν έλεύθερο. Τό είχε άλλοτε άλλος φίλος μου και, για να τό έέριξε, θά πη πώς με διάβαζες και πρίν. 'Ελπίζω να μου γράφεις συχνά. Τό σεμνό, ακριβόλογο κι' άπείριστο γράμμα σου μου λέει πώς θά διαπρέψης στην κίνηση μου, αν θελήσης να έργασθής.

'Η άγαπή ή μου συνεργάτρια **Μαρία Φαλαγγά**, πέρου αυτόν τον καιρό, έκαμε στήν Παρνασσό μιά ώραιότατη διάλεξη για τον γάλλο ποιητή 'Αλφρέδο Μυσοέ. Τή διάλεξη αυτή ή δ. Φαλαγγά την έτύπωσε σ' ένα κομμάτι βιβλιαράκι που το συσταίνω στα μεγάλα Διαπλάσπουλα. Γιατί από αυτό θά γνωρίσουν τη ζωή και τό έργο του Μυσοέ, καθώς και μερικά από τα καλύτερα του ποιήματα, άριστοτεχνικά μεταφρασμένα από την δμιλήτρια. Μπροστά, σάν πρόλογος, δημοσιεύεται και άπόσπασμα από την εισήγηση που έκαμε στη διάλεξή της ο καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Ν. Ι. Λουβάρις. 'Ε βιβλιαράκι τό βρίσκετε στα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Τουστίν, έλαθα με χαρά το γράμμα σου τό άρχιμένο από τό Σεπτέμβρη και τελειωμένο τό Νοέμβρη. Μά γιατί έτσι; 'Ελπίζω τώρα να μου γράφεις γρηγορώτερα. 'Ορατό τό έπεισόδιό σου με τον κ. καθηγητή και δείχνει πραγματικώς πώς τα Διαπλάσπουλα διακρίνονται και στις εκθέσεις και σ' όλα. Σε συγχαίρω που προεδόθηκες πέρου με άριστα κι' εύχαιμαι τον ίδιο βαθμό και φέτος.

'Απαντώ, **Μορφέα**, στο γράμμα που μου έγραψες τον 'Οκτώβρη και που έστειλες τον Δεκέμβρη. Φυσικά, στο μεταξύ, πολλά απ' αυτά που λες πραγματοποιήθηκαν. Π. χ. το ξεσπαθώμα σου, που μου δικαιολογείται στην άργπορία του, κι' ή προκήρυξη του Διαγωνισμού πρὸς σύνθεσιν Πνευματικών 'Ασκήσεων. Μόνο το Πένταθλο, έσκα της άπουσίας του κ. Φαίδωνος, αναβλήθηκε, αλλά δεν θάργηση κι' αυτό. Χαίρω για τις πρόβους σου στα γαλλικά, που είναι πραγματικώς μιά γλώσσα όχι άπλήως χρήσιμη, αλλά άπαραίτητη. Όσο για το βαθμό σου, το 19 και $\frac{8}{11}$, μου φαίνεται ύπεραρκετό. Φέτος να κοιτάξης μόνο μήπως τυχόν κατεβή. Αυτό θά ήταν τό δυσάρεστο.

'Ελαθα, **Συριανέ**, τη Συλλογή σου από τις πρώτες. Για την συνδρομή σου έχεις καιρόάφου τέλη Δεκεμβρίου θά είσαι στην 'Αθήνα, έρχεσαι στο γραφείο μου και την πληρώνεις. Τό κομμάτι σου «Παιδικά Καμώματα» είναι άκόμα σά όπδ κριών και θά περιμένγς λίγο. Τό «Χριστουγεννιάτικο» το διάβασα, αλλά δεν με ίκανοποίησε τόσο. Θά προτιμούσα έν' άλλο πιο άπλό, πιο παιδικό, χωρίς στόμφο. Δεν γράφεις καμιά δική σου παιδική χριστουγεννιάτικη έντύπωση;

Χαίρω, **Άν**, που ή «τεμπελοπάθειά» σου δεν ήταν «έξαις μορφής»—ώραία τά λές—και μπόρεσες να μου έναγράψης μετά ένα μήνα. Για τους άντιγραφείς 'Ασκήσεων έκαμα ό,τι έπρεπε σ' άποτελέσματα. Μόνο που δεν ήξερα πώς είναι τόσο πολλοί—όκτώ!—από τό γράμμα σου

τό μαθαίνω—και πώς στο διάστημα του χρόνου δημοσιεύθηκαν 18 αντιγραμμένες ασκήσεις. Όπως δὴ ποτε, κανένας ἀπὸ τοὺς δικτῶ αὐτοὺς δὲν πήρε οὔτε πρῶτο οὔτε δεύτερο Βραβεῖο.

Διὲν Ἀριστεύειν, ἡ δὲ πόσο σοὺ ἄρσαν τὰ Νέα τοῦ 1940. Μόνο γὰρ τὴς εἰκόνας τοῦ «Γιάννη Κατσέρα» δὲν ἔχεις δίκιο. Οἱ παλιές φυλογραφίες εἶναι πολὺ καλλιτεχνικώτερες ἀπὸ τὴς σύγχρονες τοιγγογραφίες. Καταργήθηκαν γιὰτὶ γίνονταν μὲ τὸ χέρι καὶ φυσικὰ ἐκώστιζαν. Εἴτω ὥς οἱ περισσότερες εἰκόνας τοῦ «Γιάννη Κατσέρα» εἶναι φυλογραφίες καμωμένες ἀπὸ τοὺς ἀειμνήστους ζωγράφους Οἰκονόμου καὶ Παρασκευᾶ· ὁλίγες μόνον εἶναι τοιγγογραφίες—τοῦ πρώτου καὶ τοῦ σημερινοῦ φύλλου—κι' αὐτὲς ἴσα-ἴσα δὲν εἶναι τόσο καλές. Γιὰ τὴν πρότασή σου τί νὰ σοὺ πῶ ; Ἐγὼ τὴν ἰδέα πῶς οἱ Διαγωνισμοί μου εἶναι πολὺ ἀρκετοὶ καὶ ἂν ἔκανα περισσότερους, θὰ παραφόρτωναν τὰ παιδιὰ. Ὡστόσο χαίρω πολὺ πού ἐφέτος θὰ δρᾷς...

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα ἔλαβα μόνον δύο κομμάτια πού θὰ τὰναφέρω μαζί μὲ τὴς ἐπομένης στὸ γρόμμο.

ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναμένεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, ὅρ. 10. Γὰρ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνασχεόμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1940. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Ἀ. Ζήνωνος σὲ ἀγρία, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ. σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Μπούλι, κ. (ΜΚ), Στρατηγὸς Θήρων, ἄ. (ΔΚ). Δίστι, ἄ. (ΚΚ). Καπετὰν Ἀγας, ἄ. (βρέστε μας). Καπετὰν Νικηφόρος ἄ. (βρέστε μας). Ἑλληνικὴ Σημαία, κ. (ΕΠ). Ἀλκίης Μύρας, ἄ. (ΓΑ). Αἰθερία Μουσικὴ κ. (γράφει μου καθαρά τὸ νομοματεπώνυμό σου καὶ τὴ διεύθυνσί σου). Τεμπελάκος, ἄ. (ΤΤ). Ἀγίς, ἄ. (ΠΛ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀινσταϊν, ἄ. Αἰὲν Ἀριστεύειν, ἄ. Μορφεύς, ἄ. Θερμὴ Πατριώτισσα, κ. Αἰλιβελ, ἄ. Φελμάρε, ἄ. Βασιλάκης Σωτηριανός, ἄ. Κόκκινος Γαῖδαρος, ἄ. Ρόδα τ' Ἀπρίλη, ἄ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Αἰγαίοπελαγίτην** (οἱ λύσεις δεκταὶ εὐχαριστῶ) **Νηρέα** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ τὸ ποίημα, καὶ τὰ δύο δείγματα τῆς ἀγάπης σου) τὸ ποίημα δὲν τὸ διάβασα ἀκόμα, ἀλλὰ τὸ ἔβαλα μαζί μὲ τὰλλα πού ἔλαβα γιὰ τὰ Ἑξηντάχρονα, ἂν εἶναι καλὸ νὰ δημοσιευθῇ. Ἀκριέταν (τὴς λύσεις τίς ἔλαβα, περιμένω τώρα καὶ τίς Ἀσκήσεις. ἐγνώρισες τὸν Δωδωναῖο ; ὥρατα ἰδέα νὰ παίξετε στὸ Γυμνάσιο τὸ Α τῆς Ἰλιάδος πιστεύω νὰ πέτυχε στὸ ρόλο τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ ὅταν Θεσσαλός, ἀπόγονος τοῦ ἥρωα) **Ἀπόλλωνα τοῦ Μπελβεντέρε** (ἐκδομὴ δὲν ὠρίσθηκε ἡ ἡμέρα τοῦ ἐορτασμοῦ) τὸ Πένταθλο δὲν θάρρησ' ἢ Μ. Μυστικὰ ἔτσιλτα γιὰ τὰ φύλλα κάμει λίγη ὑπομονή εἶναι παλαιὰ καὶ δὲν βρέθηκαν ἀκόμα) **Δαῖδη Μπαρούνη** (οἱ Ἀσκήσεις γράφονται ὅχι σὲ χωριστὰς κόλλες, ἀλλὰ σὲ τετράδιο ἀπὸ 3-4 ραμμένες μαζί, μ' ἐξώφυλλο) κι' ἡ μιά Ἀσκήσις ἀκολουθεῖ τὴν ἄλλη) δὲν εἶναι ὅλη, ἀνάγκη νὰ γράφονται σὲ μιά σελίδα οἱ Λεξιγρίφοι, σὲ ἄλλη οἱ Συλλαβόγριφοι καὶ καθέξῃς) **Σωτήριον Φαλοτῆν** (πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ ἀποχαιρετιστήριό σου) εὐχαριστῶ πού θὰ μὲ θυμᾷσαι πάντα καὶ θὰ

μὲ συσταίνης) **Ζακυνθινὴν Βαρκούλαν**, Ἰωάννα κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Δεκεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 290ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων, Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 9 Φεβρουαρίου 1940.

8. Στοιχειοτονόγραφος

Ποὺς μπορεῖ ποτὲ νὰ κάμῃ
Τὸ ψηλὸ βουνὸ ποτάμι ;
Κι' ὅμως, κόψοντο τὸ κεφάλι
Καὶ κατέβασε τὸν τόνο
Καὶ νὰ πᾶ ἡ σὴν Ἀσία,
Θὰ τὸ ἰδῇς μ' αὐτὸ καὶ μόνον
Ἡλέκτρα

9. Ἀναγραμματισμός

Οἱ κυρίες μὲ φοροῦνε,
Μὰ κι' οἱ κύριοι ἐπίσης.
Ἄν μὲ ἀναγραμματίσεις,
Μὲς σ' αὐτὸ θὰ κατοικήσης.
Σίφουνας

10. Αἵνιγμα

Τόχετε φάει ὅλοι σας,
Ἐγὼ—μπορῶ νὰ τ' ὀρκιστῶ.
Κι' ὅμως αὐτὸ δὲν τρώγεται
Οὔτε ὡμό, οὔτε βραστό.
Ἡλέκτρα

11. Σίγμα

+++++=Μοῖρα.
+*+*+=Ἐνδοξος ζωγράφος.
+*+*+=Ἀρχαία πόλις.
+*+*+=Θεοτὴς τ. Αἰγυπτίων.
+*+*+=Χρονικὸν ἐπίρρημα.
+*+*+=Μέλος τοῦ σώματος.
+*+*+=Χώρα τῆς Μ. Ἀσίας.
+*+*+=Ἀρχαῖος τύραννος.
+++++=Πολίς τῆς Περσίας.
Οἱ σταυροὶ διαγωνίσαι: Ἀρχαῖος
μουσικός, πρόσωπον τῆς Γραφῆς.
Σίφουνας

12. Κρυπτογραφικόν

123456789=Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ.
2751129=Ἡρώς τῆς Τροίας.
382585=Ξύλινον ἄγλημα.
4689=Χρονικὴ διάκρισις.
549689=Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος.
6214979=Ποταμὸς τῆς Ἀγγλίας.
7967272=Πόλις τῆς Εὐβοίας.
8389=Υγρόν.
9721=Κράτος τῆς Ἀσίας.
Σεληνιώτικος Ὀρίων

13. Ἐπιγραφή

Ο Ο Ο Β Α Ε Α Σ Ο Τ Φ Ε
Π Ι Σ Ι Ζ Τ Ι Κ Ν Α Τ Ι
Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.
Ἡλέκτρα

14-18. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐκάστην τὴν κάτωθι λέξιν, δι' ἐνὸς ἄλλου πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν μετὰ ἢ ἀνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Τάφος, σάλος, αἰμός, ἔοιον, ῥάκος.
Σεληνιώτικος Ὀρίων

19. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Τὰ ἀρχικά τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαῖον φιλόσοφον:
Μόνιμος, φλύαρος, μοχθηρὸς, δειλός, ἄωρος, θυελλα.
Σίφουνας

20. Ἑλλειπώδης φωνή

ο - οο - αι - αι - εε.
Ἡλέκτρα

21. Γεῖφος

(Μ μὲς)
(στή στή)
φόρος.
Σίφουνας

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 39

475. Παταγωνία (πᾶ, τά, γωνία).—
476. Φάβιος-βίος.—477. Νύσσα-νήσσα.
—478. Τὸ στόμα, ἡ γλώσσα, τὰ δόντια.
—479.

Θ Ω Σ 480. ΑΛΙΑΚ-
Θ Ε Ο Σ ΜΩΝ (Λα-
Θ Ε Τ Ι Σ κωνία, Ἰωάν-
Θ Ε Σ Π Ι Σ νινα, κίω-
Θ Ε Ο Γ Ν Ι Σ λία, Μίλων,
Θ Ρ Ι Α Μ Β Ο Σ ὡα, Νίκων).
Θ Ε Ρ Μ Α Ἰ Κ Ο Σ —481-485.
Θ Ο Υ Κ Υ Δ Ι Δ Η Σ Τὸ πτερω-
τὸν εἶναι τὸ Μ, ἡ νῆσος ΜΗΛΟΣ:
Μάριος, Ἡμέρα, Λαμία, Ὀλυμπος,
Σολομών).—486. ΓΑΛΛΙΑ (Γοργός,
Ἄρκτος, Λιγνός, Λύπη, Ἰλεως, Ἀ-
φρων).—487. Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί.—
488. Ἀκυρώνεται ὁ γρίφος ὡς δημο-
σευθεὶς λανθασμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἔως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλά στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξεις μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαία δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλὰ ἢ προληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[Μ' 14]

Α ποτελέσματα διαγωνισμοῦ μας:
Καρτῶν: Γαλανομάδα, Νέο Ἀγριοκρίτος. Φιλολογικόν: Γλυκεῖα Ἀνάμνησις, Αἰθέρ - Μυστικὸν: Μύρτα Φλώρη, Γλυκεῖα Ἀνάμνησις. Ἀσκήσεων: ...

«ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ»

[Μ' 15]

Διαπλάσσομε, ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ, ἰδιαίτερος Νηρέας. Δ]ης: [ΔΘ'—340]. Ἀλκίης Μύρας

[Μ' 16]

Εἰσερχόμενοι εἰς τὸ νέον ἔτος τῆς «Διαπλάσεως» χαίρετοῦμε φιλικὰ ὅλους—εἰς μερικὰς κανονίαις: Σίφουνας = Σπυρόπουλος, Β. Δελακάρτοσερς = Φουσαράς, Κορίτσι τῆς Ἑλλάδος = Ψαραύτη. Συνήλθαις;

Καπετὰν Ἀγας, Ἑλληνικὴ Σημαία
Καπετὰν Νικηφόρος

[Μ' 17]

Διαπλάσσομε, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια καὶ φωτογραφίαις τοπίων. Στείλτε. Δ]θυστοι: Ἰωάννην Μελέτην, Π. Π. Γερμανοῦ—Πολωνίας, Θεσσαλονίκην, Σκυριανόπουλο. ἔλαβες ; ; ; Τσάρος

Κυκλοφορεῖ αὐτὲς τὴς ἡμέρας ἕνα χαριτωμένο, εἰκονογραφημένο βιβλιαράκι γιὰ μικρὰ παιδιὰ μὲ τὸν τίτλο:

“Ο ΝΤΙΚ ΚΙ’ Ο ΜΠΙΚ ΤΑ ΔΥΟ ΣΚΥΛΑΚΙΑ
ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΚΑΛΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ, —

Κείμενο Φωκ. Κώνστα
Σκίτσα Χρηστίνας Μακρῆ

ΔΡΑΧ. 30